

Prenumerata.

We Lwowie: rocznie 14 zł. 40 ct. kwartalnie 3 zł. 60 ct. miesięcznie 1 zł. 20 ct. półmiesięcznie 60 ct. Za odosłanie do domu miesięcznie 20 ct.

Na prowincji: rocznie 19 zł. 20 ct. półrocznie 9 zł. 60 ct. kwartalnie 4 zł. 30 ct. miesięcznie 1 zł. 60 ct. za półmiesiąca 80 ct.

Za granicą: Dopłaca się miesięcznie 1 zł. do cen miejscowych.

Prenumeratę przyjmuje się tylko od 1. i 15. każdego miesiąca. Numer kosztuje 6 ct.

KURJER LWOWSKI

wychodzi codziennie także w Niedziele i Święta o godzinie 8. rano.

Administracja, Expedycja i Biuro Redakcji, przy ulicy Akademickiej 1. 3.

Ogłoszenia.

Od objętości wiersza petytowego pięciolatwego 6 cent.

Reklamy w rubryce „Nadesłane” 20 ct. od wiersza.

Jedno ogłoszenie drobne do 6 wierszy 20 ct.

Dołączenia do Kurjera (Prospekta, cyrkularze etc.) przyjmuje się za cenę 1 zł. od 100 egz. dla zamieszanych a 50 ct. od 100 egz. dla miejscowych prenumeratorów.

Rekopisów Redakcja nie zwraca.

Listy reklamacyjne nieopieczętowane nie podlegają opłacie.

Dziś: Sylwesterusa.

Czwartek. Alojzego Gonz. Piątek. Paulina b.

Sobota. Zenona b. Niedziela. Jana Chrzciciela. Poniedziałek. Prospera b. Niedziela. Jana i Pawła męż.

Kalendarz myśliwski. Wolno polować na kozły (rogacze).

Wschód Słońca o 4 godz. 5 minut. Zachód Słońca o 7 godz. 53 minut. Długość dnia 15 godz. 53 minut. Barometr spada.

Przyjaciół naszego pisma i w ogóle osoby, mające zamiar dostarczać nam informacji, zawiadamiamy, że Redakcja nasza otwarta jest od godziny 9 rano do 8 wieczór przy ulicy Akademickiej 1. 3, a od godziny 9 wieczór do północy w lokalu drukarni, ulica Halicka 1. 46.

NIESŁYCHANĄ ZBRODNIĄ.

Paryż 14. czerwca.

Cały Paryż mówi dziś tylko o olbrzymim i wstrętnym procesie, który od paru dni toczy się przed sądem karnym tutejszym. Śledztwo trwało dwa lata, po ukończeniu zaś go, dziś na ławie oskarżonych zasiadła cała banda oszustów, która naiwną łatwowierność ludzką, uczucia religijne i pozyskane zaufanie umiała wymienić na miliony, wyłudzone od biedaków, nie dawszy im nic w zamian, lub głodową śmierć, za oceanem. Na czele tych nędzników stało indywiduum, zwące się markizem de Rays, w oszustwie zaś wzięło udział mnóstwo wykołajonych figur ze świata arystokratycznego, z pośród duchowieństwa i ludzi, którzy zajmowali poprzednio stanowiska inżynierów, aferzystów, kupców, urzędników i marynarzy. Cała słowem zgroma niesumiennych łotrów.

Główny aranżer całego tego kolosalnego oszustwa, niejaki markiz Du Breuil de Rays, rodem z Finistere, straciwszy własny majątek w handlu z afrykańskimi koloniami, zamyslił odrobić się na łatwowierności biedaków, posiadających drobne oszczędności. De Rays dwadzieścia lat włóczył się po morzach i dalekich krajach, wpadł więc na myśl zorganizowania na wielką skalę eksploatacji zamorskich kolonij, sprzedając setki tysięcy hektarów ziemi... której wcale

nie posiadał. Operacja udała się. Potworzono w różnych miejscach agentury i w ciągu lat paru sprzedano 700.000 hektarów fikcyjnych za cenę 5,008,568 franków... z której to sumy de Rays zastrzegł sobie legalne wynagrodzenie za pośrednictwo w kwocie 2.080.201 fr., właściwie jednak cała podstępnie wyłudzona suma zniknęła w kieszeniach głównego przedsiębiorcy i działających z nim na wspólną oszustów.

Ale przyjrzymy się bliżej całej machinacji tego oszustwa.

W końcu 1877 i początku 1878 r. pojawił się w kilku dziennikach paryskich anons następujący: „*Colonie libre de Port-Breton*. Ziemia na sprzedaż po 5 franków hektar, spłata po franku miesięcznie. Majątek zapewniony, nawet bez porzucenia kraju. Zwracać się należy do markiza de Rays, konsula Boliwii w zamku de Quimeren-Bannalec (Finistere).” Rozrzucono wielką ilość cyrkularzy, opisujących w sposób czarujący nowy raj, w którym żyć można z niewielkim wysiłkiem i dostatnio. Potworzono agentury: w Paryżu, Marsylii, Anvers, Brukseli, na wyspie zaś Jersey założono archiwum przedsiębiorstwa, dla utrzymania go zdala od poszukiwań władzy. Dla łatwiejszego zwabienia emigrantów francuskich, nazwano zamorską ową kolonię „Nową Francją”, a nawet zaczęto wydawać w Marsylii pismo pod tymże tytułem. W tym organie oszukańczego przedsiębiorstwa umieszczano fałszowane korespondencje dotychczasowych mieszkańców owego raju, dawano opisy i ilustracje nawet, nie istniejących w koloniach owych zakładów fabrycznych, pysznie zarządzonych ferm, niosących wielkie dochody przedsiębiorstw, ażeby skłonić ludzi mających jakies oszczędności do kupna owych gruntów, co równało się zakupowi akcyj, niosących bajeczne procenta.

Sam de Rays i agenci jego agitowali bardzo zręcznie, pozawiazywali na wszystkie strony stosunki, umieli wyzyskać religijne uczucia,

przedstawiając „Nową Francję”, jako kolonię katolicką, w której religia i katolicyzm nie jest tak prześladowana, jak w starej ateistycznej i republikańskiej Francji. Duchowieństwo w dobrej, a czasem i w złej wierze popierało plany tego przedsiębiorstwa, które obiecywało raj ziemski „zdala od niepokojów politycznych i rewolucyj”.

Pierwsza serja gruntów, sprzedawanych po 5 fr. za hektar, rozkupiona została przez 3000 osób, subskrybujących na sumę 500.000 fr. Interes szedł dobrze, drugą tedy serję gruntów sprzedawano już po 10 fr. za hektar. Subskrypcja przyniosła 1,800,000 fr. Najwięcej powodzenia zjednało przedsiębiorstwu poparcie wprowadzonego w błąd katolickiego duchowieństwa i religijna maska, jaką umieli przywdziewać spekulanci. Trzecią serję akcyj po 20 fr. za hektar wypuszczono w chwili, gdy Chandernagor, pierwszy okręt z ludem roboczym zwabionym do ziemi obiecanej, wyruszył z Francji. Szumna reklama, towarzysząca temu odjazdowi, pozwoliła szybko zrealizować trzecią serję i wypuścić czwartą, po 50 franków za hektar...

Później dopiero okazało się, że wszystko to było na wielką skalę aranżowaniem oszustwem. Port Breton, stolica owej nowej Kolchidy, nie był mytem zupełnym. Istnieje on rzeczywiście na jednej z wysp Oceanji, na południowo-wschodnim wybrzeżu wyspy, noszącej nazwę Nowa Irlandja, położonej przy drodze morskiej z Australji do Chin; wyspa jednak jest zamieszkałą przez dzikich wyjątki, nietkniętą dotąd została przez europejską kulturę, a szacowny aranżer przedsiębiorstwa nigdy na niej nie był i nie tam nie miał do zbicia.

Trudno opisać, ile cierpień przebyli nieszczęśliwi koloniści, zwabieni do fikcyjnego raju. Dnia 14. września 1880 r. wypłynął Chandernagor z 89 emigrantami. Po przebyciu okropnej podróży na lichym statku, pozbawionym dostatecznego po-

4)

Małazka

przez

Gabryelę Śnieżko Zapolską.

(Ciąg dalszy).

Wprawdzie Julek nie był Lawdański, ale zawsze był to już sługus dworski, ktoś z pałacu, z kredensu...

Niecierpliwko ją tylko, że nigdy jej nie pocałował.

Nie dlatego, ażeby go kochała i całus ten uważała za wynik wzajemnej miłości, broń Boże! ona pragnęła uścisku tego, aby dorównać choć w części Warce, którą widziała całowaną tam, koło krzaku berberysowego...

Zdawało się jej, że pieszczota ta inaczej smakuje, niż te całusy dawane i kradzione przez chłopaków bosych w gęstwinie lasu, gdy szli razem po czernice.

Była pewną, że stanie się z nią coś nadzwyczajnego, coś co ją uspokoi, zadowolni choć chwilowo.

Tymczasem Julek mówił jej o szumie sosen w lesie, o gwiazdach na niebie, a ona w szumie lasu słyszała zawsze głos Lawdańskiego, a w świetle gwiazd widziała błyszczące liberyjne guziki...

Nie rozumieli się.

On marzył o swobodzie, o borze, gdzie nie-

botyczne drzewa wieczną prowadzą rozmowę, o tem jasnym niebieskim sklepieniu, po którym płynęły chmury jak stada gołębi — ona zaś — o ciemnej brudnej izbie kredensowej, o popękany suficie i tem powietrzu pełnym tłustych, korzennych wyziewów.

On dążył jak orzeł ku górze, pragnął powietrza, przestrzeni — wyrwał się z klatki i tęsknił za wolnością — ona przeciwnie, z tej wolności chciała zakuć się w pęta, z szerokiego świata zamknąć się w klatce o gotyckich wieżyczkach.

* * *

Zostawiliśmy bohaterkę naszą stojącą wśród błotnistej, samotnej drogi i zamysłoną głęboko...

O kilka kroków od niej duży czarny wieprz drzemał w kałuży.

Chłodno mu było i spokojnie, przewrócił się więc na drugi bok z widocznym zadowoleniem.

Nagle od strony pola doleciał gwar, z początku niewyraźny, potem coraz głośniejszy.

Gwar ten płynął w powietrzu i dzielił się na głosy.

A nie był to harmonijny akord.

Prym wiodły cienkie, kobiece soprany, przysłyszały poważne męskie basy, barytonom nie dając odezwać się nawet.

W gwarze tym była kłótnia, zgoda, przyjaźń i nienawiść.

Był to chór kilkudziesięciu ludzi, zmuszonych żyć obok siebie.

Kochali się i nienawidzili, kłócili się i goździli — wszystko brzmiało w tym gwarze płynącym wśród ciszy letniego wieczora.

To gromada powraca z pola.

Przodem idą baby.

Chustki poprzekęcane na bakier, policzki zapadnięte, rzadkie kosmyki, wysuwające się za uszami, przyszyrzyżone w tak zwaną „dolę” — piersi wyschłe — oto wszystko.

Idą bosc, zgarbione — brzydkie.

Jedne mileżą uparcie, drugie się kłocą, gestykulując przytem z zapalem wielkim.

Robią sobie wzajemne zarzuty, — wymówki.

Za niemi w gromadce zbitej suną dziewczęta.

Są tam i ładne i brzydkie, u niektórych oczy świecą jak gwiazdy, a malinowe usta śmieją się bezmyślnie. Wszystkie mają zgrzebne koszule, spięte na guziczek i rozehylone cokolwiek na piersiach. Oddychają swobodnie, szeroko — nieściśnięte pętami stalowych sznurówek.

Idąc, kołyszają się z harmonijnym wdziękiem, przyczem spódnice falują miarowym ruchem; stąpają pewnie, śmiało, swemi dużemi czerwonymi nogami, wchodząc bez twogi w błoto i zakasując przytem bez najmniejszej żenady swe płocienne spódnice.

Za niemi idący parobcy nie okazują najmniejszego zachwyty na widok tych ponęt, odsłanianych z taką dziecięcą prostotą — przywykli do tego bogactwa form, świetny kształt tych nagiętych o miedzianych połyskach nóg, nie olniewa ich, nie nęci...

żywienia 17. stycznia 1881 r. wyrzucono 67 z tych podróżnych w Port Breton, resztę zaś wyrzucono po drodze na jakąś wyspę. Na wyspie czekał na wysiedleńców tylko głód, choroby i dzicy, którzy jeszcze okazali się bardziej ludzcy, niż biali owi oszuści. Po długich staraniach resztę tych ludzi, 15 ocalono, zawiózłszy ich do Sydney. 7 zaś tylko z nich mogło powrócić do Londynu. Podobny los spotkał następne transporta kolonistów, wyprawionych na statkach Gexil, Indja i Nowa Brytania...

Zbrodnia nareszcie wykryła się, a surowa sprawiedliwość dosięgnie dziś niewątpliwie wyrzutków społeczeństwa, co ukartowali szatański plan na kieszenie i życie ofiar tego niecnego oszu-twa...

A. Z.

KRONIKA.

Muzyka wojskowa grać dzisiaj będzie o godzinie 6 i pół wieczorem przed głównym odwachem. Program następujący: 1) Marsz Krola, 2) Uwertura z op. „Lekka kawalerja“ Soupp'ego, 3) La Serenada, walc hiszpański Metra, 4) Wspomnienie o Ryszardzie Wagnerze, fantazja Mamma, 5) Polka Straussa, 6) Gawot Czibulki, 7) Marsz z op. „Królowa Saba“ Gounoda, i 8) Galop Straussa. Program ten wykona kapela pułku 89.

Denuncjant Kraszewskiego, niejaki Adler, o którym nam doniosły depezes, okazuje się, że jest żydem węgierskim, a nie galicyjskim. „Już przed półtora roku — piszą z Wiednia do *Reformy* — pojawił się w Wiedniu jakiś żyd tego nazwiska, podobno niegdyś oficer austriacki czy podoficer, indywidualum liche, desperat szukający pieniędzy skądkolwiek i zajęcia jakiegokolwiek. Ten pseudo-dziennikarz, bo za takiego chciał uchodzić — szukał tu przystępu do wyżej postawionych Polaków, ale wszędzie znalazł drzwi zamknięte. Był on z Berlina i z Niemiec przymusowo wydalony z powodu, że spostrzeżono, iż zanadto między wojskowością się kręcił. W Wiedniu zaczął się przechwalać, że ma jakieś listy kompromitujące Kraszewskiego, i temi listami chciał wyrzucić presję, żeby mu albo pieniądze dano, albo posadę. Dawał niedwuznacznie do zrozumienia, że jeżeli to się nie stanie, on znajdzie innych kupców na te swoje sekreta o Kraszewskim. Zwracał się z tem nawet do władz austriackich, przestrzegając przed kompromitacją kawalera wysokiego orderu austriackiego. Naturalnie, że wszędzie mu drzwi pokazano. Teraz udał się do tutejszej ambasady niemieckiej i znalazł posłuch, z czego wynikała cała awantura. Powszechnie jest przekonanie, że się tu ma do czynienia z prostą chęcią wymuszenia, która posłużyła się w końcu tak haniebną denuncjacją“.

Miejski gogo stanąłby zachwycony i rzekłby „trés chic“. — Hrys i Orchim idą niewzruszeni, rozmawiając o gruntach i Niemcach kolonistach, których jasny pan od miesiąca pod lasem osadził.

„Miemey“ — karczują las przy zegarkach i w butach...

Rzecz godna bliższej uwagi.

Gromada zbliża się do wsi, jeszcze kilkadziesiąt kroków, a przejdą mimo przydrożnego krzyża.

Na krzyżu biały Chrystus w niekształtnej cierniowej koronie, wyciąga niecierpliwie ramiona.

Radby pobłogosławił tej spracowanej gromadce, która błyszczy jeszcze zdaleka kroplami potu, wyciśniętymi przez pracę.

Małazka podniosła głowę, ocknęła się z zadumy.

Do uszu jej doleciał gwar, poznała głosy — wywinęła w rękę trzymaną chuścina, jak powitalną chorągwią i puściła się naprzeciw gromady.

Cała rozpasana chłopska natura ocknęła się w niej na widok tej masy zgrzebnych koszul i nóg bosych.

Zapomniała na chwilę o dworze i o Julku — spieszyła do swoich.

Biegając, wskoczyła w kałużę — uderzyła zbloconą nogą drzemiącego wieprza, a dokonawszy tego chwalebego czynu, popędziła co tchu z zapalem godnym lepszej sprawy.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Deputacja młodzieży krakowskiej u ks. Felińskiego. W czasie krótkiego pobytu ks. Felińskiego w Krakowie młodzież akademicka, nie oglądając się, czy to się spodoba pewnym sferom, wysłała do czcigodnego gościa deputację, z akad. Pawlikowskim na czele, który serdecznie przemówiwszy do arcybiskupa, wręczył mu ozdobnie oprawiony adres od młodzieży, krótki, ale wymowny: „kapłanowi, męczennikowi za świętą sprawę, arcb. Szczęsnemu Felińskiemu — młodzież polska“.

Wycieczka janowska, urządzona w niedzielę staraniem oddziału lwowskiego Towarzystwa Tatrzńskiego wspólnie z Towarz. przyrodników im. „Kopernika“ — udała się bardzo dobrze. Kilku dziesięciu turystów wsiadło rano w rynku lwowskim na wygodne wozy włosciańskie, które były umajone zielenią i przystrojone chorągiewkami o barwach narodowych, i bitym gościńcem przez Rzesnę, Kozice, Domażyr (tu w gospodzie odbyło się śniadanie drngie) i t. d. udało się wprost do wsi Stracza. Tutaj turyści pod przewodnictwem adjunkta sądowego p. W. Piwockiego zwiedzili sławny młyn, będący własnością ordynacji hr. Gołuchowskich i urządzony znakomicie według najnowszego systemu (amerykańskiego i szwajcarskiego) kosztem 100000 zł. Następnie udali się wszyscy na górę Stradecką, po zwiedzeniu jej szczytu i pięknej tam cerkiewki, spuścili się do olbrzymiej pieczary Stradeckiej, która dla swej osobliwości zawsze budzić będzie w widzu niezwykły podziw. Około południa idąc lasami świerkowymi, przybyli uczestnicy wycieczki nad staw janowski, który przepłynęli na przygotowanych i udekorowanych łódkach aż pod samo miasteczko Janów. Wsiadłszy na brzeg, zdążyli pieszo do prywatnej w rynku gospody, gdzie przy dźwiękach muzyki odbył się suty obiad. Późem znów na łódkach udano się na śliczną skałę Sobieskiego, skąd rozciąga się daleki i uroczy widok na całą okolicę. Po powrocie do miasta i po zwiedzeniu tej miejscowości, nastąpił powrót do Lwowa wieczorem tą samą drogą. Drobną deszcz po południu nie stanowił wcale przeszkody w wyczerpaniu programu tej pięknej i nader miłej wycieczki, za której urządzenie należy się gorące podziękowanie tym wszystkim, co się do jej powodzenia chętnie przyczynili.

Ze świata tonów. Zdając sprawę z popisu szkoły p. L. Marka, zanotowaliśmy, że klasa p. Duninowej nie brała w nim udziału. Owoż wczoraj przed południem zgromadziły się świętecznie przybrane wszystkie uczennice p. Dunin w pomieszkaniu swej nauczycielki, aby z końcem kursu szkolnego podziękować jej za całoroczne trudy. Wyraz temu uczuciu dała w rzewnej przemowie w imieniu swych koleżanek p. Stanisława Merczyńska. Pani Dunin, przyjmując ofiarowany jej wieniec wawrzynowy, wzruszona do najwyższego stopnia serdecznym uściskiem podziękowała swoim uczennicom za ten dowód uznania z ich strony.

Przepyszna biała szarfa u wienca, nosi złotem wyhaftowany napis (własnoręczna robota uczennic): „Jadwidze Duninowej wdzięczne uczennice 1883“.

Razem z wieniec wręczono pani Duninowej następujący adres:

Droga Pani!

Na popisie publicznym byłybyśmy dołożyły wszelkich starań, by Tobie, droga Nauczycielko nasza, zaszczyt przynieść i w obec zgromadzonej publiczności ugruntować Twoją tak słusznie nabytą sławę najlepszej nauczycielki. — Gdy jednak wskutek małoduszności osób trzecich do popisu nie przyszło, prosimy cię droga pani, byś przyjmując od nas ten wieniec laurowy, który ci się słusznie należy, przyjęła oraz w naszym i naszych rodziców imieniu szczere podziękowanie za sumienną pracę i trud, poniesiony około wykształcenia naszego muzycznego, wraz z prośbą, byś i nadal zechciała prowadzić nas na tej drodze i nie odmawiała nam światłej i gorliwej twej nauki.

Przyjm jeszcze zapewnienie, że cię równie szanujemy jak kochamy, i że uczuć tych nikt i nie w nas zachwiać ani zmienić nie potrafi. F. Praun, M. Nicielska, L. Wenzel, P. Rzepecka, O. Dymet, M. Krudyszówna, S. Merczyńska, H. Günsberg, E. Hickiewicz, A. Ławcewicz, S. Götz, I. Tarnawicka, H. Serwacka, W. Zawziętówna, Olga Płoszczańska, A. Ludwig, H. Radomska, W. Matu szewska.

Strażnicy miejscy. Przed paru tygodniami wspominaliśmy, że strażnicy miejscy wniosli do prezydium Magistratu i Rady miejskiej, prośbę o ulżenie ich ciężkiej doli, przez uchwalenie dodatku na mieszkanie.

Na prośbę tę nie otrzymali oni dotąd żadnej odpowiedzi, a przecież los tych biedaków zasługuje na większą uwagę i gorliwość. Za dwadzieścia reńskich miesięcznej płacy, spędzają ci ludzie czas od rana do wieczora pod gołym niebem, bez nadziei emerytury, zawisli nawet od kaprysu swych przełożonych, którzy mają prawo odprawić ich każdej chwili.

Nie mogąc wyżyć z tak szczupłej pensji, muszą mieszkać po wioskach okolicznych, a tem samem dzieci ich tracą możność korzystania ze szkół, przez miasto utrzymywanych.

Zdaje nam się, że powyższe okoliczności są nadto wymowne i wystarczające, aby sprawę ludzi tych, prawdziwie pokrzywdzonych, traktować z mniejszą obojętnością; nie chcemy temu wierzyć, żeby prośba 64 po 66 centów dziennie płaconych funkcjonarjuszów Magistratu, z których każdy niemal obarczony jest rodziną, miała nieprzychylnego a wpływowego w łonie Magistratu urzędnika. A jednak takie echo z Ratusza nas dotępuje...

Mamy nadzieję, że gorliwy pan prezydent, jak też i Rada miejska niebawem zajmą się losem tych biedaków.

Kopytkowe od amatorów sportu. Podczas ostatnich wycieczek lwowskich funkcjonarjusze Magistratu ustawieni na moście kolejowym, prowadzącym na pola Janowskie, skrupulatnie odbierali od każdego, pieszo zdążającego amatora sportu opłatę po 4 centy od osoby.

Zadziwia nas to bardzo, gdyż nigdy nie slyszeliśmy o takim przepisie, ani go też Magistrat podawał do publicznej wiadomości. Jeżeli to była opłata za wstęp na wycieczki, to czemuż nie wyrażono tego na plakatach zapowiadających program wycieczek, gdzie wymienione były ceny wstępu i ceny miejsc na trybunach.

Tłumaczyć sobie różnie możemy to pobieranie opłaty w miejscu o 3000 kroków odległym od toru. Czyżby Magistrat w ten sposób chciał choć w części powetować sobie wydatek, jaki Rada miejska uczyniła uchwaleniem premii wycieczkowej? Inni przypuszczają, że funkcjonarjusze Magistratu samowolnie, bez wiedzy prezydenta zabawili się w celników, przyzwyczajeni do tego na targowicy miejskiej, gdzie pobierają opłatę od bydła wszelakiego gatunku. Sądzimy, że Magistrat wyjaśni tę sprawę, dającą temat do różnych, niekorzystnych dla niego przypuszczeń.

Kartki pogrzebowe. Podnieść winniśmy jako objaw pocieszający ten fakt, że Izraelici nasi przestali już prawie całkiem drukować po niemiecku kartki pogrzebowe. Dawniej, lat temu jeszcze kilka, było to regułą. Innych kartek nie ogłaszali wcale. Później zaczęli lepsi z pośród nich, inteligentniejsi i bardziej świadomi potrzeby zlania się z resztą społeczeństwa, ogłaszać kartki polskie i niemieckie. Było to niewygodne, bo narażało na podwójny wydatek, z którego połowę składano na ołtarzu germańskich tradycji, a drugą na skromnym ołtarzyku budzącego się polskiego patriotyzmu; i było to niepolityczne, bo ta dwoistość nie mogła budzić w nas wiary w szczerą chęć żydów zlania się z nami. Dzisiaj już to ustało. Zdarzają się jeszcze wprawdzie maruderzy, oddający hołd obu językom, ale to już coraz rzadziej; takich zaś, którzyby tylko po niemiecku drukowali, prawie całkiem nie ma. Fale prądu dziejowego uniosły ich w przeszłość, jak unoszą wszystko, co jest stare, zmurszałe, nie zdolne do życia.

Kawki galicyjskie. O tem stworzeniu skrzydlatem pisze lwowski korespondent *Gazety Krakowskiej* (X. W.):

„Nowy herb prowincji naszej, który Sejm zawotował przed parą latami, a w którym miejsce kawek zająć miały godła województw wchodzących w skład Galicji, nie zyskał dotychczas zatwierdzenia najwyższych rządowych sfer wiedeńskich, które uważają, że ogołocenie herbu galicyjskiego z kawek jest wielce „bedenklich“, i może przyczynić się do osłabienia w nas tradycji „austriackiego patriotyzmu“.

Dla czego ptak tak pośledniego gatunku, jak gawron czy też kawka, która nie cieszy się u nas żadną sympatją, a w herbie naszym stanowi absurdum heraldyczne i historyczne, ma być uważany za palladium austriacko-galilejskiego patriotyzmu, tego nie wiem, i pozwólcie, że nad kwestją tą łamię sobie głowy nie będą! Z tem wszystkim dziwnem się to wydać musi, że wysokie sfery wiedeńskie chcą, abyśmy pamiętali o tradycjach *aus den guten, alten Zeiten*, o których może trochę zaprędko zaczęliśmy zapominać, a które zasługują, abyśmy je na zawsze zachowali w pamięci, jako przestrogi i *antidotum* przeciw zbyt daleko posuniętemu opty-

mizmowi w zapatrywaniu się na nasze obecne położenie“.

Upały panujące obecnie, były już w różnych krajach przyczyną śmierci z udaru słonecznego. Paryskie zaś dzienniki donoszą, że przed kilku dniami pewien kupiec z Anvers, pan M. G., z żoną i zięciem udał się na przechadzkę do ogrodu Palais Royal. Nagle M. G., który najspokojniej siedł z zięciem pod rękę, wyrwał mu się z przejmującym krzykiem, i rzucił się głową w dół do znajdującego się nieopodal właśnie basenu. Zaledwie przerażonej rodzinie udało się go stamtąd wydobyć, nie szczęśliwy jednak dostał pomieszania zmysłów i został umieszczony w domu obłąkanych. Przyczyną nieszczęścia było słońce, jak lekarze zadeklarowali następnie.

Podobny wypadek zaszedł także na dworcu kolei wschodniej. Pewien ziemianin z departamentu Sekwany przybywszy do Paryża, kazał się zawieźć fiakrowi do Tuilleries. Na zaprzeczenie doróżkarza, że pałac ten już nie istnieje, odpowiedział, że on jest Napoleonem III. Wtedy domyślił się woźnica, że ma do czynienia z człowiekiem chorym na umyśle i zażądał z góry wypłaty należności. Przyjezdny nie zgodził się na to i twierdzić zaczął, że w Paryżu za nic się nie płaci. Domyślny fiakier zawiózł wtedy nieszczęśliwego do komisariatu policji, a lekarz skonstatował pomieszanie zmysłów, spowodowane niezwykłym upałem.

Na rzecz wygnańców z Szenkurska otrzymaliśmy od Kazia Polańskiego 50 ct. od I. S. 50 cent.

Zapiski policyjne. Pani br. W. zgubiła srebrną, pozłacaną bransoletkę z rubinem i dwiema perłami, wyrobu rosyjskiego (antyk), a F. T. 10 sznurków koralu. — Dyrekcja tramwaju złożyła następujące rzeczy jako pozostawione w wozach tramwajowych: laske, siwy parasol, szal zimowy, wełniany koc, zarekawek, kawał siwego płótna owiniętego w chustkę i wachlarz. — Nadto złożono w policji paszport Mojżesza Kurza, i kartę zastawniczą zakładu kredytowego i zastaw. nr. 11.432.

Katastrofa w teatrze Sunderlandzkim.

Donosiliśmy wczoraj o strasznej katastrofie w teatrze „Victoria-hall. Depesze telegraficzne przyniosły wczoraj niektóre szczegóły, dotyczące przerażającego wypadku. Krzyku i płaczu dzieci po zatrzaśnięciu się żelaznych drzwi nie słyszano, publiczność opuściła teatr nie domyślając się nawet co zaszło. Dopiero odzwierny teatralny przeglądając teatr zrobił to straszne odkrycie. Na przestrzeni 12. stóp kwadratowych piętrzył się stos uduszonych i pokaleczonych dzieci.

Cała wina tkwi w tem, że pozostawiono takie mnóstwo dzieci bez nadzoru na galerji. Wiele ojców i matek na wiadomość o śmierci swych dzieci, dostało pomieszania zmysłów. Całe miasto w ponurem, żalobnem usposobieniu.

Olbrzymi festyn muzykalny odbywa się obecnie w Londynie. Festyn ten urządzany bywa co trzy lata w pałacu kryształowym, ku uczczeniu pamięci znakomitego kompozytora Haendla, którego Anglicy uważają za założyciela narodowej swej szkoły muzycznej. Na uroczystościach tych wykonywane bywają utwory tego mistrza: „Mesjasz“, „Izrael w Egipcie“, „Saul“ i t. d. W wykonaniu ich bierze udział wielu bardzo artystów i cieszą się one wielkim powodzeniem. W roku bieżącym więcej jak zwykle artystów weźmie udział w uroczystości haendlowskiej. Pod kierownictwem p. Costy, który od samego początku powstania tych obchodów dyryguje nimi, utwory Haendla wykonywa 4.000 muzykantów i śpiewaków; partje solowe śpiewają głośne artystki jak Alboni, Trebelli i inne znakomitości. Koncert rozpoczął się przedwczoraj, 18 b. m., i trwać będzie jeszcze dziś 20 i 22. W każdym innym kraju rozpoczęto by uroczystość w niedzielę, w purytańskiej jednak (przynajmniej pozornie) Anglii rozpoczęto ją w poniedziałek.

Muzyka nie dla wszystkich. W paryskim muzycznym zgromadzeniu „Trompette“ zapowiadającym był wieczór muzyczny, na który tylko osoby specjalnie zaproszone wstęp miały. Przewodniczący tych artystycznych posiedzeń, których stałymi gośćmi są zawsze Gounod, Thomas, Saint-Saens i inni przedniejsi przedstawiciele muzycznego świata w Paryżu, umieścił na czele programu „17 i ostatni kwartet op. 133 Beethovena“, a zaproszeni na wieczór otrzymali wraz z kartami wejścia następujące ostrzeżenie: Koncert rozpoczętym zostanie 17ym kwartetem, którego odegranie potrwa 17 do 18 minut. Uprasza się szanownych państwa, których muzyczny widnokrąg nie sięga po za „Dzwony kla-

sztorne“, a nawet i tych, którym wystarczają „Nokturny Szopena“ lub „Pieśń bez słów Mendelssohna“, by nie przybywali przed 9^{1/4}, gdyż fuga op. 133 nie znajdzie u nich łaski. Trudne to do zrozumienia dzieło, które słyszącym je po raz pierwszy wydaje się niezrozumiałem, następnie coraz więcej zajmuje, a wreszcie trzeba je podziwiać, jak wszystkie inne utwory wielkiego mistrza. Nie powtórzę już dzisiaj tego, co napisałem przed czterema laty, gdy fugę tę po raz pierwszy w zgromadzeniu Trompette odegrano, od tej pory bowiem muzyczne wykształcenie moje pewne zrobiło postępy“.

Na tym ciekawym dokumencie podpisany jest p. Lemoine, sekretarz stowarzyszenia, znający widzieć dobrze usposobienie i muzyczne gusta członków zgromadzenia.

Las skamieniały. O dziesięć mil od Corriro w Nowym Meksyku, nad rzeką Little-Colorado natrafia podróżnik, a zwłaszcza zbieracz skamieniałości na zjawiska przyrody, które go w zachwyt i podziw wprawiają. Niezmierzony okiem wyschnięty basen, pokryty jest cały lasem skamieniałym. Co krok napotyka się skamieniałe pnie, gałęzie, ba nawet całe olbrzymie drzewa. Kolosalne kłody, z których niektóre mają więcej jak pięć stóp średnicy, leżą w malowniczym nieładzie na przestrzeni 300 akrów. Konary i gałązki pokrywają całą kotlinę, a oczarowany tą wspaniałą niespodzianką turysta, nie wie co ma pierwiej podjąć do swoich zbiorów. Mnóstwo zgruchotanych pni wyglądają tak, jakby świeżo były ścięte; zdaje się, że podnosisz drzazgę, a trzymasz w ręce kawałek kamienia, w którym promienie słoneczne odbijają się olśniewając oko tęczowymi barwami. Najbardziej zdumiewającym jest to, że słoje i pierścienie pni nie zatraciły swej wyrazistości. Dla miłośników skamieniałości przedstawia ta kotlina niewyczerpane bogactwo, gdyż oprócz skamieniałości drzewnych, nie trudno znaleźć wiele innych skamieniałych istot organicznych.

Z Genezy rodu ludzkiego.

— Mamusiu! Przecież Murzynów nie znajdują tak jak nas, pod liśćmi kapusty?

— Nie dziecko, — ich znajdują pod liśćmi czarnej rzodkiewki.

Racja.

Do jednego z bankierów, utrzymującego powóz, zgłosiła się na służbę stangreta kobieta...

Pytana, czy umie końmi kierować, odrzekła:

— Rozumie się, przecież miałam trzech mężów!

Do naszych prenumeratorów! Dochodzą nas wieści, że prenumeratorem naszego pisma, zwłaszcza więcej, nie regularnie otrzymują numer. Owoż ponieważ wysyłamy jaknajregularniej, przeto wina nie na nas, ale na kim innym ciąży. Chcąc więc nadużyciu kres położyć, upraszamy naszych prenumeratorów, aby byli łaskawi w niezapamiętanych listach reklamacyjnych (których frankować nie potrzeba), donosić nam o każdym opóźnieniu lub co ważniejsza, o każdym nieotrzymaniu numeru. Tym bowiem sposobem, zbierzemy materiały do wniesienia skargi do dyrekcji poczt, a znając sprężystość i sumienność naczelnego kierownictwa poczt naszych, położymy kres nadużyciu, które powstaje tylko dzięki temu, że z jednej strony władza naczelna, z drugiej redakcja pism nie zgola nie wiedzą o jego istnieniu.

Korespondencje „Kurjera Lwowskiego“.

Kraków d. 18 czerwca 1883.

(Sprawa pomnika Mickiewicza. Pierwszy zjazd polskich literatów i artystów. Projekt nabycia przez kraj „Odsieczki wiedeńskiej“ Matejki.

Sprawa postawienia pomnika, a raczej miejsca, gdzie ma stanąć monument nieśmiertelnego wieszca, żywo bardzo zajmuje umysły naszego społeczeństwa, czego najlepszym dowodem obozy, jakie się potworzyły z powodu tej spornej kwestji.

Pisaliście już, że ostateczną w tej mierze decyzję odroczone do jesieni, tj. do liczniejszego zjazdu literatów, artystów i ludzi poważnych ze wszystkich dzielnic Polski; nie doniesiono wam jednak o okólniku dotyczącym projektu konkursu na ten pomnik, uchwalonego przez komisję programową.

Komitet konkursowy rozesłał zaproszenia do polskich rzeźbiarzy do współubiegania się w konkursie, którego warunki wylicza szczegółowo, kładąc na czele ten warunek, że pomnik ma stanąć na rynku. Rzecz więc jest już zdecydowana, idzie tylko o wybór punktu. Artysci wszyscy stanowczo oświadczają się za frontem Sukiennic, wprost ulicy Siennej, można zatem napewno już przewidywać, że zdanie artystów zwycięży. Zwłaszcza, że w tym samym duchu wyraziło jednomyślnie swą opinię koło literackie na jednym z ostatnich posiedzeń, prezes zaś koła p. Kossak, oświadczył, że projekt obozu wstecznego, postawienia pomnika przed przyszłym uniwersyteckim gmachem uważa za myśl nedorzeczną.

Mówiąc już o kole, muszę wam donieść o ostatnim walnym nadzwyczajnym posiedzeniu jego członków, a uchwały na niem zapadłe dowodzą, że koło to obraca się i posuwa naprzód. Rozbierano mianowicie projekt pierwszego zjazdu literatów i artystów, naznaczonego na dwa dni przed obchodem jubileuszu Sobieskiego.

Za główny cel uważa koło wzajemne zbliżenie się, sądząc że zjazd taki usunie dotychczasowe prowincjonalne uprzedzenia.

Na zjeździe tym literatów i artystów ma zapasę uchwała utworzenia towarzystwa wzajemnego sparcia dla chorych, lub podupadłych członków. Rzecz to wielkiej wagi. Wszystkie niemal klasy połączyły się już solidarnie w celu niesienia sobie wzajemnej pomocy; ci tylko, którzy piórem walczą, iniejują i zachęcają do tego, sami dziś żyją w rozstrzeleniu, bez żadnego zapewnienia losu na czarne godziny.

Omówioną przytem i uregulowaną zostanie kwestja własności literackiej i założenia dziennika informacyjnego dla artystów i literatów.

Powstał tu projekt kupienia kosztem kraju *Odsieczki wiedeńskiej*, ostatniego dzieła pędzla Jana Matejki. Myśl nieskończenie szczęśliwa, bo dająca nam sposobność wyrazić mistrzowi wdzięczność za dar królewski, który on przed rokiem zrobił krajowi.

Ale ponieważ mieliśmy już dość sposobności przekonania się, że wszelkie zbieranie składek jest w naszym kraju niemożliwe, przeto autorowie rzeczono projektu wpadli na inną myśl. Rozumują oni w ten sposób:

Galicja ma 74 okręgi powiatowe. Odliczając 14 powiatów, w których przeważają Rusini, a którzy zapewne nie zechcą wziąć udziału w tej sprawie, otrzymamy 60 powiatów z ludnością przeważnie polską. Postanówmy więc, aby w tych okręgach każda rada powiatowa uchwaliła dać 500 zł. na zakupno obrazu. Miasta wielkie, Lwów i Kraków, niech dadzą po 1000 zł. Dziesięć miast mniejszych, jak Tarnów, Przemyśl, Tarnopol etc. niech dadzą po 500 zł. Tym sposobem otrzymamy 37.000 zł.

W miejsce projektowanego historycznego korowodu, który miał kosztować 8.000 zł. artyści polscy utworzą wystawę szkiców, a raczej małych wykonanych obrazków, które darują na zakupno „Sobieskiego“: — suma więc otrzymana za wejściowe bilety na wystawę i za sprzedane obrazy także coś przyniesie. Obliczając takową na 3.000 zł. mamy w okrągłych cyfrach 40.000 zł. Przypuśćmy że obraz będzie kosztował 50.000 zł. brakuje więc 10.000 zł., które wypełnią składki od bogatych obywateli i fundusze otrzymane za wystawienie obrazu. Oprócz tego w dzień jubileuszu będzie otwarta wystawa wszystkich dzieł Matejki, czego będzie nietrudno dokonać, bo jak wiadomo, oprócz „Rejtana“ i „Barbary i Zygmunta“, które znajdują się w Wiedniu, wszystkie inne obrazy Matejki są w rękach ludzi zamieszkujących ziemie polskie.

Warto byłoby, aby prasa nasza poparła ten projekt. (m.)

GŁOSY PRASY.

Nowa Reforma wyjaśnia dziś, dla czego dotąd nie pisała o sprawie Kraszewskiego. Oto uważała wiadomość o rewizji i aresztowaniu naszego jubilata za tak nieprawdopodobną, iż nie miała, że to jest albo wybryk złośliwej fantazji, albo jeszcze gorszej mistyfikacji. Niestety! — przekonała się rychło, że wiadomość jest prawdziwa. Oczywiście, nie wierzy ona, aby Kraszewski „zajmował się śledzeniem i donoszeniem

pruskich wojennych stosunków", i przypuszcza, że go lada dzień z więzienia wypuszczą, ale obawia się o zdrowie sędziwego nestora.

„Zresztą — powiada — do czegoż nie są zdolne władze pruskie? A złych ludzi i zrezygnowanych narzędzi dużo na świecie — fałszywych świadków dostać można — o sfałszowany dokument nie trudno! Cóżby to za rozkosz była dla nieprzyjaciół naszych, żeby choć cień dowodu zestawili mogli!

Dla tego z prawdziwą radością wyczytaliśmy w *Kurjerze Lwowskim*, że marszałek dr. Zybliekiewicz wyjeżdżając do Wiednia dla podziękowania cesarzowi za nominację, oświadczył, że co tylko w mocy jego będzie, zrobi dla Kraszewskiego. Jeżeli się nie mylimy, jest Kraszewski obywatelem austriackim, inaczej bowiem nie byłby mógł zostać obywatelem honorowym miasta Lwowa i Krakowa. Jest kawalerem wysokiego orderu austriackiego, honorowym doktorem dwóch austriackich uniwersytetów. Rząd austriacki, gdyby chciał, mógłby wdać się w tę sprawę — a marszałek dr. Zybliekiewicz zaskarbi sobie wdzięczne uznanie całej Polski, jeżeli wagę swego wpływu rzuci na szalę tej sprawy. Nie traćmy nadziei, że to odniesie skutek i że sędziwy nasz pisarz swoją pruską niewolę tylko na dnie liczyć będzie“.

W końcu *Reforma* wzywa Kraszewskiego, — a do tego wezwania przychyłamy się nie tylko my, ale przychylił się niezawodnie kraj cały, — aby opuścił Saksonję i wrócił na ziemię polską.

„Miłość narodu do niego żywiej okazała się teraz — pisze ona — gdy nieszczęście spadło na niego, niż w dniach jubileuszowej chwały. Przekonać się mógł o tem każdy, kto widział i słyszał wczoraj, jak boleśnie cały ogół tą sprawą był dotknięty. Dając wyraz temu powszechnemu uczuciu, pewno trafimy w myśl i przekonanie ogółu, gdy do życzenia rychłego uwolnienia dodamy serdeczne wezwanie do Kraszewskiego: rzuć ten kraj, gdzie dostojności twej uszanować nie umiano, i zamieszkać z nami. Z więzienia pruskiego wracaj do kraju — do rodaków“.

Oby cała nasza prasa, bez różnicy stronnictw, a zapominając choćby na chwilę o konkurencji prenumeracyjnej, zabraniającej jednemu handlowi mówić o towarze drugiego handlu, poparła tę dobrą myśl *Reformy* i przekonała sędziwego naszego pisarza, który stargał swe siły na służbie dla kraju, że kraj ten umie być wdzięcznym, umie czczyć pracę i wielbić talent.

Reforma zapowiada szereg artykułów o Banku krajowym i programie p. Wrotnowskiego. Dzisiaj przynosi pierwszy, poświęcony historii powstania tej instytucji.

Czas podnosi sprawę gospodarki leśnej w naszym kraju i konstatuje, że jest ona fatalną. Wszak dotąd zwyczajem jest, że każdy, kto kupi majątek, pierwszą ratę ceny kupna zdobywa ze sprzedaży lasu w nowo nabytym majątku. Ale zdrowe pojęcia o gospodarce leśnej zaczynają już przenikać nasz ogół. I właśnie *Czas* zapisuje podobny objaw w Skałackiem. Dotąd jednak każdy obywatel prowadził sam na własną rękę zalesianie starych halizn leśnych, teraz zaś postanowiono wspólnymi siłami to robić. Na pasmie Miodoborów mają być urządzone szkółki siewne i drzewne,

„do czego teraz właściwie przystąpić zamierza inspektorat lasowy, przy pomocy obywatelstwa miejscowego, które oddało już Wydziałowi powiatowemu w Skałacie na ten cel do dyspozycji kilka morgów pola, a nadto pewną gotówkę. Ze swojej strony Wydział powiatowy także postanowił przyczynić się do kosztów założenia i utrzymania szkółek leśnych, a teraz za pośrednictwem inspektoratu leśnego sprawa cała wytoczona została przed Namiestnictwo i Wydział krajowy. Chodzi bowiem o uzyskanie subwencji krajowej i rządowej. Druga subwencja zawisła jest w myśl rozporządzenia ministerjalnego z roku 1873 od zapewnienia pomocy krajowej, więc Namiestnictwo może odnieść się do ministerstwa dopiero wtedy, gdy będzie miało zapewnienie, że fundusz krajowy nie odmówi poparcia. Chodzi tu na razie o kwotę bardzo małą, bo w tej chwili zamierzonym jest założenie jednej tylko szkółki w Rasztowcach. Z czasem potrzebne będą niezawodnie cokolwiek znaczniejsze fundusze, zwłaszcza w razie jeżeli obywatelstwo i gminy zachęczone jednym dobrym przykładem, zechcą prowadzić dzieło zalesienia na większe rozmiary. Korzyści, jakich ztąd na pewne oczekiwać można, niezawodnie sownie opłaca poniesione wydatki. Tak zwane ścianki podolskie, używane dotąd jako liche pastwiska, nadają się bardzo do kultury

leśnej i przyniosłyby po zalesieniu całej okolicy nadzwyczajne korzyści.

Gazeta Krakowska poświęca także swój wstępny artykuł sprawie Kraszewskiego i wypowiada nadzieję, że posłowie wielkopolscy, nie czekając zebrania się sejmiku pruskiego

„poczynią natychmiast energiczne kroki w celu wyjaśnienia sprawy i w celu obrony czci i osoby naszego pierwszego obywatela — Jubilata przed nikczemną napaścią i zdradą, czy też brutalnością władz pruskich. Wiadomości w tym względzie i energicznej a spiesznej działalności ze strony naszych reprezentantów wielkopolskich, oczekujemy niecierpliwie — oczekuje jej cała społeczność polska“.

Dziennik Polski występuje dziś w obronie białych murzynów, czyli urzędników o katastrofę, a przytoczywszy wszystkie znane już powszechnie fakty, o których pisma nasze tylokrotnie mówiły, powiada w końcu tak:

„Reasumując to, co powiedzieliśmy o postępowaniu władzy z geometrami, dziwimy się, jak mógł jeden z ministrów (br. Pino), odpowiadając na interpelację co do powierzenia budowy kolei transwersalnej generalnemu przedsiębiorstwu, motywować ten krok tem, iż rząd budując we własnej administracji, nie może niejednokrotnie używać takich środków, które prywatnemu przedsiębiorcy uchodzą. Czyż w postępowaniu z geometrami nie widać użycia takich środków, na któreby się żaden przedsiębiorca prywatny nie odważył, a nawet odważyłoby się nie mógł przez wzgląd na opinię kraju, czyż wreszcie postępowanie takie da się pogodzić z godnością państwa“?

Gazeta Narodowa z listy wybranych do Sejmu posłów układa stronnictwa, na jakie się on podzieli. Za wskazówkę do tej pracy bierze antecedencję posłów, ich mowy kandydackie i wszelkie inne względy, mogące rzucić pewne światło na opinijetich z pośród nich, którzy jeszcze życiem politycznym nie żyli. Przychodzitedo przekonania że najsilniejszym w Sejmie będzie stronnictwo atenczyków, o którym powiada, że „należy mu się wątpliwej sławy zasługa autorstwa nowego regulaminu przedwyborczego“; dawniej liczył ten klub 12 członków, dziś wspólnie z secesjonistami będzie rozporządzał 46 głosami, a bez secesjonistów — dwadziestu sześciu głosami. Według *Gazety Narodowej* składać się będzie klub atenczyków z następujących osób:

„Ks. Czartoryski Jerzy, Abrahamowicz, Augustynowicz, hr. Badeni Stanisław, br. Błażowski, Chamiec, Czajkowski Alfons, Czartoryski Roman, Dembowski, hr. Lzieduszycki Tadeusz, hr. Dzieduszycki Wojciech, Gniewosz, Gorajski, Gnoiński, Henzel, hr. Koziębrodzki Władysław, Łoziński, Matkowski, dr. Pilat, Rozwadowski Tomisław, ks. Sapieha Adam, ks. Sapieha Władysław, hr. Stadnicki Stanisław, hr. Szeptycki, Wasilewski, dr. Wernicki i Wolański Władysław“.

Notujemy, że w powyższym zestawieniu jest 27 a nie 26, jak pisze *Gazeta*. Do tych dodaje ona 20 secesjonistów, których jednak zebrała 19. Oto oni:

„Meciński, ks. Buchwald, Chrzanowski, trzech Jędrzejowiczów: Adam, Stanisław i Edward, Jan Kochanowski, Langie, hr. Lasocki, hr. Łubieński, dr. Madeyski Stanisław, hr. Mioszowski, ks. Pelczar, hr. Romer, hr. Scipio, Skarszewski, Starowiejski, hr. Tyszkiewicz i dr. Wajgel“.

Koterja *Czasu* czyli obóz stańczyków składać się według niej będzie z następujących osób:

„Hr. Wodzicki H., Jaworski A., dr. Majer, Polanowski, Popiel, hr. Potocki Artur, hr. Potocki Roman, ks. Sanguszko, Skrzyński, hr. Stadnicki Jan, trzech Tarnowskich: Jan, Stanisław z Krakowa i Stanisław ze Śniatynki, Wodzicki Ludwik, dr. Wrotnowski, hr. Zamojski, i dr. Zoll — ogółem 17 głosów“.

W skład zaś „polskiego rządowego stronnictwa“ wejdą następujący więksi i mniejsi dygnitarze:

„J. E. Alfred Potocki, hr. Badeni Kazimierz, Barański, min. Dunajewski, bisk. Dunajewski, Gorecki, Hild, arcybisk. Isakowicz, Kuczkowski, Łukasiewicz, Płaziński, bisk. Pukalski, Rozwadowski Bolesław, bisk. Sembratowicz, bisk. Solecki, bisk. Stupnicki, arcybisk. Wierzchlejski, Zaleski, Zborowski, min. Ziemiałkowski — głosów 20“.

Grupa podolska pod wodzą Grocholskiego ma jednoczyć według *Gazety* następujących posłów:

„Hr. Badeni Wł., hr. Borkowski M., hr. Gołajewski, Korytowski, hr. Koziębrodzki, S. — 3“.

sny, Małecki, Mochacki, Pietruski, Podlewski, Słonecki, Smarzewski, Smolka, Torosiewicz, Tyszkowski, Weissmann, Wolański Mikołaj, Żurowski Żywicki — 19 głosów“.

Wreszcie klub postępowy składać się będzie wspólnie z frakcją Hausnerowską z następujących osób:

„Dr. Czerkowski E., Biliński F., Bobczyński, Gross, Hoszard, Janko, br. Kapri, Kaszewko, ks. Kowalski T., ks. Kopyciński, Lenartowicz, Łazarzski, Merunowicz, Radziszewski, Rybicki, ks. Sawa, Siegalewicz, Simon E., Simon J., Skalkowski, Struszkiewicz, Wereszczyński, Wierzbicki, Zawadzki, Żarski, Hausner Otton, Goldmann, Max, Romanowicz, Wajgart — razem 31 głosów“.

Rachunek znowu niedokładny, bo razem jest 30. W końcu przychodzi frakcja ruska złożona z dziewięciu posłów. W ten sposób rozmięściła *Gazeta Narodowa* 142 posłów. Pozostałych ośmiu zostawia ich przeznaczeniu.

Z faktu tego, że parlament niemiecki został zamknięty na ferje, bierze *Gazeta Lwowska* a sumpt do zastanowienia się nad jego w ubiegłej sesji działalnością.

Przegląd polityczny.

Austria. Sejm dolno-austriacki jutro kończy swe obrady, nim je jednak ukończy spali jeszcze zapewne kilka fajerwerków w obronie zagrożonej konstytucji i liberalizmu własnego wyrobu. Przyjdzie jeszcze niewątpliwie na porządek dzienny sprawozdanie komisji z wniosku Dinstla, o oddziaływaniu nowo uchwalonej noweli szkolnej na szkolnictwo ludowe. Sprawozdanie wyraża nadzieję, że ludność nie zechce skorzystać z rzekomych ulg zawartych w noweli, a nacechowanych tendencją reakcyjną. Wydział krajowy ma w odpowiednim duchu poinformować władze szkolne, co do stosowania w praktyce nowych uchwał szkolnych. Podniesiona będzie jeszcze prawdopodobnie sprawa decentralizacji kolejowej, która lubo przycichła, spać jednak spokojnie centralom nie pozwala...

— W Wiedniu bawi obecnie królowa hiszpańska Krystyna.

Albania. W górach albańskich walka nie ustaje. Z Kotaru donoszą, że weszły piątek toczyła się tam znowu walka na terytorium plemienia Hoti. Bój rozpoczął się ze świtem i trwał dzień cały. Do południa zwycięstwo było po stronie Albańczyków, po południu jednak Turkom nadeignęły posiłki i górale zmuszeni byli się cofnąć straciwszy wielu zabitych i rannych. Straty Turków wynoszą 250 ludzi.

Ali basza udał się z kilkoma notablami do Wiednia dla proszenia o interwencję w sprawie zatargu turecko-albańskiego. Już więc rozpoczyna się interwencja, do której rościć sobie mogą pretensje wszystkie mocarstwa, podpisane na traktacie berlińskim. Turcja jak wiemy, działa w sprawie albańskiej tylko jako wykonawczyni uchwały kongresu, oddając część Albanii Czarnogórze.

Niemcy. Bennigsen odpowiadając deputacji narodo-liberalnej, która doń przybyła z adresem oświadczył, iż ustępuje, bo przyszedł do przekonania, że polityka pojednawcza, którą popierał niema obecnie widoków powodzenia. Dzienniki berlińskie powiadają, że Bennigsen w czasie swej ostatniej wizyty u Bismarka zapytywał go, czy obecne przedłożenie wyzerpuje szereg zamierzonych koncesyj na rzecz katolickiego kościoła, przyrzekając, że gdyby to leżało w zamiarach rządu, dołoży wszelkich starań, aby frakcja liberalna przedłożenie kościelne poparła. Kanclerz jednak odpowiedział, że nie może dawać podobnych przyrzeczeń, rząd bowiem krępować się w tym względzie nie może. Następstwem tej rozmowy było złożenie przez Bennigsenamandatu. Obecnie przypominają sobie dzienniki jedną z mów Bismarka, w której oświadczył, że gdyby się okazała potrzeba nie wahałby się zaproponować cesarzowi powołania klerykałno-konserwatywnego gabinetu... Przypuszczają nawet, że w czasie ostatniej audjencji kanclerz zrobił już propozycję w tym duchu cesarzowi.

— Rada związkowa niemiecka na jednym z najbliższych posiedzeń zajmie się przedłużeniem tak zwanego małego stanu oblężenia w Lipsku wraz z okręgiem. Rada obradować będzie tylko

C. k. uprz. kolej Lwowsko-Czerniowiecko-Jaska.

Dostawa oleju rzepakowego i nafty

Na czas od 1. Lipca 1883 do końca Czerwca 1884 rozpisuje się za ofertami dostawę:

około 180 metrycznych cetnarów rzepakowego oleju świetlnego
 „ 580 „ „ „ do smarowania
 „ 700 „ „ „ nafty.

Oferty opieczetowane, ostępowane i zaopatrzone w napis: „oferta na dostawę olejów“ należy wnieść najdalej do 26. Czerwca r. b. godziny 11 przed południem u głównego Zarządu w Wiedniu, komitetu zarządzającego w Bukareszcie lub też Dyrekcji ruchu we Lwowie albo w Jassach, równocześnie zaś (jednak oddzielnie) należy złożyć w kasie u jednego z wyżej wymienionych miejsc wadium w wysokości 5 procent wartości oferowanych materiałów.

Ceny mają być podane z dostawą do jednej ze stacji kolei Lwowsko-Czerniowiecko-Jaskiej, Karola Ludwika lub kolei północnej.

Wraz z ofertami należy przesłać i wzory oferowanych materiałów.

Warunki dostawcze mogą być przejrane w zarządach materiałów w Wiedniu, Bukareszcie, Lwowie i Jassach.

Wiedeń w Czerwcu r. 1883.

Rada Zawiadowca.

508

Od 1. lipca 1883 wychodzić będzie w Krakowie raz a ewentualnie dwa razy na miesiąc pismo ludowe, poświęcone postępowej hodowli ptaków domowych pod tytułem

„Przyjaciel Drobiu“,

z dodatkiem notatek, dotyczących chowu królików, pszczoł, ryb, oraz ważnych wiadomości myśliwskich.

Abonament całoroczny 1. zł. 10. ct. w. a. Na żądanie kartką korespondencyjną posyła się numer na okaz bezpłatnie. Czytelnikom wiejskim gratis.

Jan Popławski
 wydawca odpowiedzialny.
 Kraków. ul. Grodecka 5.

502

C. K. UPRZ. GALIC. AKCYJNY

BANK HIPOTECZNY

sprzedaje po kursie dziennym

LOS Y

węgiersk. czerwonego krzyża

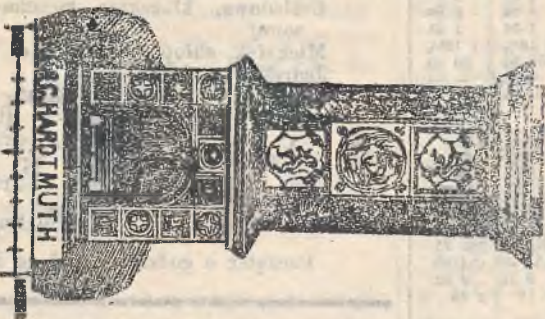
których ciągnięcie

dnia 1. Lipca 1883.

z główną wygraną 50.000 zł.

505

PAGE PORCELANOWE
 L. & C. Hardtmuth
 we Lwowie 138
 obok Adm. „Kurjera Lwowskiego“
 przyjmuje się także przesyłania
 ma pieców kaflowych.

Do wygrania II
 2. lipca
 200.000, 50.000,
 10.000,
 na losy pożyczki miasta
 Wiednia.
 Promesa 3 zlr.
 Nabyć można w handlu
 FR. SCHUBERTHA I SYNA
 Lwów. Rynek.
 510

Najlepsze i najtańsze
 OKRZYŻY HERBACY
 pół kilo po 1 zł 50 ct.
 w głównym składzie
 Fr. Schindler i Syna
 we Lwowie, Rynek 1. 45.
 376a

Apteka
 pod Gwiazdą

Piotra Mikolascha

we Lwowie
 poleca:

Olej rybi z miętusa

świeży, nieczyszczony i niezem niezaprawiany, dla tego najskuteczniejszy dla dzieci skroficznych i na piersi cierpiących. Flaszka 80 ct.

KAWA HOMEOPATYCZNA

Dr. Lutzego,
 w paczkach $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$ i $\frac{1}{1}$ funtowych, funt 60 ct.

KAWA ŻOLEDZIOWA.

Najlepszy surrogat kawy prawdziwej, zdrowy i pożywny napój dający, pakiet 10 ct.

CZOKOLADA HOMEOPATYCZNA

doskonałej jakości i bez przypraw cała paczka 1 zł. 58 ct., pół paczki 75 ct.

KAKAO w proszku, odtłuszczony całe pudełko 70 ct., pół pudełka 40 ct.

MLEKO ZGĘSZCZONE SZWAJCARSKIE

znakomity środek pożywny dla dzieci, puszka 55 ct.

NESTLE'GO PROSZEK DLA DZIECI

zastępuje całkowicie pokarm matczyn, puszka 90 ct.

EKSTRAKT MIĘSNY LIEBIG'A

w gospodarstwie do sporządzenia dobrego silnego rosółu niezbędny, w puszkach po 85, 1.55, 2.75 i 5.30.

TAPIOCA P. GROULT

Bardzo pożywną zupę dająca, paczka 70 ct.

EKSTRAKTA SŁODOWE

z różnych fabryk np. Scheringa, Liebego, Loeflunda czyści i z różnymi dodatkami jak chinina, olejem rybim, wapnem, żelazem po 60, 90 ct. i 1 zł.

WODA DO ÓCZ

Romershausena — flaszka zł. 1.30.

MORASA PŁYN WZMACNIAJĄCY WŁOSY

pół flaszki 80 ct., cała 1 zł. 20 ct.

Dr. KAROLA MIKOLASCHA

Hiszpańskie wina lecznicze

uznane za wyborne i świadectwami Wnych prof. i doktorów Biesiadeckiego, Brauna von Fernwald, Spaetha, Draschego, Loriosera, Korezyńskiego, Widmana, Edw. Sawickiego, Ziembickiego, Strzeleckiego, Wolana, Załozieckiego, Stockloewa i Macieja Jakubowskiego wyszczególnione, przez profesora chemii dra Radziszewskiego chemicznie badane i jako znakomite uznane:

Hiszpańskie wino chinowe
 ku wzmocnieniu

Hiszpańskie wino chinowe-żółtiste

przeciw zubożeniu krwi i nerwowym chorobom.

HISPANSKIE WINO PEPSYNOWE

przeciw upośledzeniu trawienia.

HISPANSKIE WINO PEPTONOWE

przeciw wynędznieniu w słabościach uporeczywych,

pokarm wprost w krew przechodzący.

HISPANSKIE WINO RUMBARBAROWE

przeciw katarom żołądka i kiszek.

Toż samo przez wyżej wymienionych profesorów i lekarzy za najlepsze uznane

Dla chorych i rekonwalescentów:

KONIAK GRANDE CHAMPAGNE

ćwierć litr. butelka 1 zł. 80 ct.

WINO TOKAJSKIE STARE

ćwierć litr. butelka 2 zł. 50 ct.

WINO MALAGA STARE

ćwierć litr. butelka 1 zł. 20 ct.

WINO HISPANSKIE DLA

REKONWALESCENTÓW

ćwierć litr. but. 1 zł.

PLASTER na NAGNIOTKI BOXBERGERA

zwiątek 35 ct.

Krowianka zawsze świeża szkiełko, i zł. 20 ct.

CUKIERKI SŁODOWE własne i

CUKIERKI MCHOWE

przeciw kaszlowi, chrypkom i bolom gardła.

PIGUŁKI ANTIKATARALNE

Dr. VOSSA pudełko 70 ct.

Prawdziwe PIGUŁKI MORISONA

para pudełek zł. 1.50 i 3.50

Prawdziwy SYRUP PAGLIANO

flaszka 1 zł.

PROSZKI SEIDLICKIE

własnego wyrobu żadnym innym nieustępujące co do

skutku, pudełko 1 zł.

WÓDKA FRANCUZKA z BORDEAUX

sprowadzana i tu do flaszek napełniana

czysta $\frac{1}{2}$ flaszki 60 ct., $\frac{1}{4}$ flaszka 1 zł., z solą według

przepisu W. Lee $\frac{1}{2}$ flaszki 70 ct. cała flaszka 1 zł. 20 ct.

WODA SALICYLOWA I PROSZEK SALICYLOWY.

do ust, najlpsze środki do konserwowania zębów i przeciw

nieprzyjemnej woni z ust, flaszka wody 60 ct., pu-

dełko proszku 30 ct. i 1 zł.

POMADA ALKALOID

najlepsza pomada do włosów, wzmacniająca porost i wstrzy-

mująca wypadanie włosów słoik 60 ct.

WODA KOŁONSKA

własnego wyrobu wysmienita po 60 ct. i 1 zł. J. M. Fa-

riny o połowę mniejsze flaszki 50 ct. i 1 zł.

PERFUMY FRANCUSKIE

własnego napełnienia,

PUDER FRANCUSKI PRAWDZIWY

i własnego wyrobu,

PŁYN NA ODMROŻENIA własnego wyrobu

OCET DESINKFICYJNY własnego wyrobu,

Georg. Maliszewskiego przeciw reumatyzmowi i gośćcowi.

WODA DO UST ANATERYNOWA

własnego wyrobu flaszka 40 ct.

OLEJEK z SOSNY PINUS PUMILIO

do rozpylania w powietrzu flaszeczka 80 ct.

GLYCERYNOWE WYROBY SARG'A

różne mydła, kremy glicerynowe i czysta gliceryna.

Oprócz wymienionych mnóstwo innych środków leczniczych, przyrządów chirurgicznych i materiałów.

WINA MOJE LECZNICZE I NAPOJE dla chorych i rekonwalescentów znajdują się na składzie we wszystkich aptekach eomowanych Galicji i Krakowa, tudzież we wszystkich krajach koronnych.

TELEFONY.

Podpisany ma zaszczyt podać niniejszem do publicznej wiadomości, że dla doświadczeń bezpłatnego użytku Szanownej P. T. publiczności otworzył trzy „próbne“

stacje telefoniczne

a mianowicie: dwie w gmachu teatralnym, a jedną w siedzibie ochotniczej straży pożarnej „Sokół“ w rynku pod l. 25 na dole.

Odnosne tablice wskazują lokale wyzspomnianych stacyj próbnych, pomiędzy którymi pośredniczy stacja w biurze centralnem telefonów w gmachu teatralnym, 4 brama, 3 piętro, drzwi 75, gdzie podpisany udziela wszelkich żądanych objaśnień i przyjmuje abonentowe zamówienia na stacje telefoniczne.

Doświadczenia będą się odbywać od godziny 10tej przedpołudniem do godziny 6tej popołudniu, a na żądanie i za poprzedni zamówieniem także w godzinach wieczornych i nocnych.

Do dokładnego zastosowania się do przepisu użycia telefonów (ogłoszonego w klasach stacyj próbnych) i do licznego udziału zaprasza najuprzejmiej

Władysław Dunin

inżynier,
reprezentant przedsiębiorstwa telefonów
we Lwowie i Krakowie.

25

FARBY OLEJNE

zupełnie do użycia gotowe, do malowania drzwi, okien, podłóg, dachów, domów, sprzętów ogrodowych i gospodarskich, narzędzi rolniczych i tym podobnych, farby olejnolakerowe, farby bursztynowe.

Masę do zapuszczania podłóg

własnego wyrobu
w najlepszym gatunku.

Najwybor-
niejsze

Lakiery powozowe prawdziwe

angielskie z fabryki
WilkinsonHeywood
i Clark w Londynie,

wszelkiego rodzaju lakiery do robót wewnętrznych, zewnętrznych, do drzewa, żelaza i skór, wszystkie gatunki farb suchych, farby anilinowe, brzozy, farby drukarskie i farbiarskie, farby do likworów i cukrów, farby do farbowania materji bez trucizn, farby olejne w tubach, farby tuszowe akwarelowe, środki do retuszowania, olejki i werniksy do robót artystycznych, pendzle, płótna malarskie, palety i wszelkie przyrządy do malowania, rysowania i pisanja, masa do hektografji gotowa.

Artykuły browarnicze i gorzelniane

smoła browarnicza, szpuntki i czopy do beczek, korki do butelek, maszyny do korkowania, kapsle do butelek, pipy do beczek.

Artykuły gumowe

plyty, kieszki (szlauchy) gumowe do ściągania wody, wina, piwa, kwasu i do gazu, rury cynowe i odwołane, także oliwa i smarowidła do smarowania maszyn i wozów, cement, gips, asfalt; kit do okien, teer gazowy, kwas karbolowy i proszek do desin fekcji, kwas siarkowy, saletrzany i solny, magnezyt, wszystkie gatunki szczonek, gąbki rozmaitego rodzaju i każdej wielkości, mydła toaletowe i do prania, soda, krochmal i farbka do bielizny, lak do pieczętowania i masa do lakowania butelek, atrament, jakoteż wszelkie w zakres tychże wchodzące artykuły w gatunkach doborowych i po najumiarkowańszych cenach — poleca

Skład fabryczny farb, lakierów, produktów chemicznych
oraz Handel materiałów

HÜBNER & HANKE

we Lwowie Rynek.

Cenniki specjalne na żądanie gratis i franco.

Przy zamówieniach za zaliczką uprasza się o przysłanie pewnej kwoty, któraby przynajmniej wystarczała na spłacenie tam i napowrót kosztów pocztowych w razie nieodebrania przesyłki.

Pozwalamy sobie zwrócić uwagę Szanownych naszych P. T. odbiorców, że z rozmaitych stron i pod rozmaitemi nazwami sprowadzane i polecane bywają farby olejne, które wprawdzie bardzo przystępną ceną, ale nie trwałością i dobrocią wyrobu odznaczają się, gdyż właściwe ich części składowe zastąpione bywają surogatami, i z tego też powodu pozbawione są zupełnie własności dobrych farb olejnych tak, że całkiem nie odpowiadają swemu celowi, jeżeli służyć mają jako ochrona drzewa od wpływów atmosfery i dla powiększenia jego trwałości; — jedynie tylko dobra z dwukrotnie przegotowanym olejem lnianym utarta farba, jest prawdziwie użyteczną dla swej trwałości jakoteż dobroci najtańszą.

Przy większym odbiorze niżamy cenę stosownie.

405

KANTOR WYMIANY

e. k. uprz. galic.

AKCYJNEGO

BANKU HIPOTECZNEGO

kupuje i sprzedaje

wszystkie efekta i monety

pod warunkami najprzystępniejszymi.

5% Listy hipoteczne

jako też

5% Premiowane Listy hipoteczne

które według prawa z dnia 1. lipca 1868 r. (Dz. p. P., XXXVIII. Nr. 93) i najwyższego post. z dnia 17. grudnia 1871 r. mogą być użyte do lokowania kapitałów funduszowych, pupilarnych, kaucyj małżeńskich wojskowych, na kaucje i wadja 294

są w tymże kantorze do nabycia.

Wszystkie polecenia z prowincji wykonują się bezzwłocznie po kursie dziennym, bez doliczenia prowizji.

Pięć medali zasługi.

Woda lwowska odznacza się bardzo przyjemnym i długotrwałym zapachem. Zyskała powszechną wziętość w kraju i zagranicą. Flakon 80. ct. i 1 zł. 50 ct.

Woda Lewandowa Ambrowa Posiada bardzo przyjemny i silny zapach; służy do skrapiania sukien i chustek, daje bardzo przyjemne i wonne kadzidło. Cena flakonu 1.20. Pół flakonu 70 ct.

Woda lewandowa podwójna Olszczególnia się nader przyjemnym orzeźwiającym zapachem używa się z wodą do mycia, korzystnie wpływa na pieć i skórę, konserwując i chroniąc ją od wyrzutów, zmarszczek itd. Cały flakon 90 ct. Pół flakonu 50 ct.

Woda kolonska podwójna, która o wiele przewyższa swoją dobrocią zagraniczną po 25, 40, 50, 80 ct., 1 złr. i 1.50.

Ocet toaletowy. Odznacza się nader przyjemnym zapachem i jest powszechnie używanym do odświeżania ciała, skórze nadaje jędrność, czerstwość i chroni ją od wszelkich wpływów szkodliwych. Służy również do odświeżania i odwietrzania powietrza w salonach. Cena 50 ct. i 1 zł.

Perfumy. Chypr, heliotrop, jaśmin, Jokey-Klub, hiacynt, lilja, perfuma krakowska, perfumy z kwiatów alpejskich, kwiatów polnych, kwiatów wschodnich, Ess Bouquet Millefleurs, paczula, rezeda, róża mehowa, Oponaks, Ylang-Ylang, piżmo, perfuma litewska, fiołek, świtezianka, ambrozja, niezapominajka, pieszcotka, kwiat polski, konwalia, pierwiosnek, róża i t. p. flakoniki po 30, 50; 75 ct., 1.50 i 2 zł.

Saszetki (Sachet) z zapachem pączulowym, z kwiatów wschodnich, konwaliowym, kwiatów polskich, kwiatów alpejskich, fiołkowym, lewandowym, piżmowym, różanym, heliotropowym itd. po 50 ct. 1 zł. i 4 zł.

Wody toaletowe z zapachami: fiołek, heliotrop, Millefleurs, Ess Bouquet służą do nacierania ciała. Flakon 1 zł.

JAN IHNATOWICZ,

magister farmacji i chemik sądowy,

we Lwowie, ul. Kopernika 1. 3 — filia w Krakowie,
Sukiennice 1. 20

Pierwszy w kraju specjalny 504

Zakład leczniczy Kumysem naturalnym

w Jarosławiu w Galicji

już otwartym został dla Szan. PT. Publiczności!!

Kumys naturalny od niepamiętnych lat przez Tatarów dotąd przyspasabiany, pod okiem obznajomego fachowca, wyrabianym jest również z czystego kobyleg mleka, bez najmniejszych domieszek różnych ingrediencji; jest przeto nieporównanie skuteczniejszym od kumysu sztucznego!

Kumys naturalny zalecany jest przez wszystkie wydziały medyczne, jako jedynie radykalnie leczniczy środek przeciw

sach. nadto leczy: niedokrwistość, bezsenność, rozdrażnienia nerwowe, wycieńczenie sił, kaszel, chrypkę, oczyszcza krew i cały organizm odżywia.

Sezon otwarty do 15. Września. Czas leczenia jest 6 tygodni.

6 Tygodniowy kurs Kumysu (150 but.) złr. 70.
3 (75 but.) złr. 35.

Mieszkania prywatne wygodne i tanie.

Główny skład kumysu w aptece

p. ROHMA W JAROSŁAWIU.

Broszurki, cennik i wszelkie objaśnienia wysyła się na żądanie gratis. Ekspedycja kumysu i wczesne zamówienia mieszkań załatwia

Dr. Kossak.

konsultant sezonowy

M. Łojowski.

właśc. zakładu kumysowego.

